

Reisverslag van de

‘Bestevaer’

31^e Zeeuwse Duozeiltocht 2010

‘Het zwaarste zeilevenement van Zeeland’

Van woensdag 29-09-2010 20.00 uur tot zondag 03-10-2010 17.00 uur

Bemanning: Sal Cracau & Ben Latooy

Bestevaer
management advies

www.bestevaermanagement.nl

Opgedragen aan: Guus Schwencke
'duotochtmentor van Sal' & voormalig schipper / eigenaar van de 'Wolkentrappert'

Woensdag 29-09- 2010 van 08.00 uur – 20.00 uur

Onrustig geslapen. Wel jammer want het is waarschijnlijk de laatste kans geweest tot zondagavond 03 oktober om ontspannen een lange nachtrust te genieten. Laatste check. Heb ik al mijn 'spullen' ingepakt en liggen al mijn navigatie-'spullen', zoals kaarten en stroomatlassen klaar. Nog een keer kijken naar alle beschikbare meteoberichten, teletekst, internetsites, meetnetten, KNMI maritiem. Ook nog maar een keer alle scheepvaartberichten checken. We willen graag starten met een rust van 6 uur om donderdagochtend om 02.00 uur iets op de Westerschelde te gaan doen. En dan via het Kanaal door Zuid-Beveland naar het noorden. Dan kan precies want de Vlaktebruggen zijn tot die tijd gestremd. We zijn overtuigd van onze strategie met de verwachte meteo en astronomisch getij.

Onze huis de komende 4 x 24 uur is de Bestevaer, een Bavaria 32 uit 2003 van 10.30 x 3.35 x 1.50. De bemanning bestaat uit maat Ben en schipper Sal. Dit had net zo goed andersom kunnen zijn. De Bestevaer ligt al afgemeerd in een box bij VVW 'Schelde' in Vlissingen en is al geproviandeerd.

De bemanning bestaat uit maat Ben & schipper Sal.
Dit had net zo goed andersom kunnen zijn!

Ben pikt mij thuis op en onder het genot van nog een stevige bak koffie bespreken we daar nog een keer in alle rust alle mogelijke strategieën. Kaarten, meteo, stroomatlassen, verval & rijzingen.....

We laden de auto en doen de laatste versinkopen bij onze Maxi-AH en rijden naar de jachthaven. We rollen de volle kar naar de Bestevaer en stouwen de versproviand en kleding. We toppen de Bestevaer nog op met stroom en vers water. Nog steeds overtuigd van een start met rust keuvelen we lekker door de middag. We bespreken nog een keer alle mogelijke opties waarbij een start buitenom noord-uit de kleinste kans maakt. Een start over het Kanaal door Walcheren en het Veerse Meer heeft niet onze voorkeur. Het eventuele Veerse Meer bezeilen vanaf de Oosterschelde en er ook weer af via de Oosterschelde heeft zo onze voorkeur. Hoe anders het kan gaan zou later blijken.....

We maken kennis met nieuwe Duotochters en het is een enthousiast weerzien met ervaren Duotochters. De Duotochtorganisatie – bestaande uit Jan, Willem, Jaap, Karia dit jaar aangevuld met Ko & Ria – installeert zich in en rond het clubhuis. De Track & Trace kastjes worden opgehaald en geïnstalleerd waarbij + en – op de verkeerde accupolen van invloed schijnt te zijn op je positie, aldus een ervaren Willem.....!! Op de beeldschermen van de organisatie en op het aangekoppelde TV-scherm in ‘de Klip’ verschijnen steeds meer scheepsnamen in de jachthaven.

Rond 18.00 uur start een heerlijke rijstafel verzorgd door Vera die met een strakke regie alle deelnemers langs het buffet dirigeert. Het smaakt prima en de sfeer is opperbest en enigszins uitbundig....’Duotochtstartspanning’...??

Klokslag 19.00 uur start Willem zijn briefing met de reglementen en het journaal ondersteund met visuele voorbeelden. Het journaal wordt toegelicht. Het bijhouden en noteren van motorminuten en rust wordt uitgebreid toegelicht en verhelderd met voorbeelden. Er volgt een toelichting op havenlijnen en verplichte vaargeulen en het bijbehorende respecteren van de boeien daarvan inclusief voorbeelden. De spanning stijgt....laat maar komen die zeilaanwijzingen....!

De zeilaanwijzingen van de 31^e Zeeuwse Duotocht 2010 zijn dit jaar genaamd: De twaalf sluizentocht. Wat krijgen we nou.....??

Ben aan het roer van de Bestevaer tijdens de 31^e Zeeuwse Duotocht. Ben Bedankt!

Zeilaanwijzingen van de 31^e Zeeuwse Duotocht (De twaalf sluizentocht)

Verplichte sluisen:

Men is verplicht de volgende twaalf sluisen te passeren, of aan te lopen (afmeren aan het wachtsteiger):

1. Westsluis of Oostsluis Hansweert
2. Schutsluis Veere
3. Zandkreeksluis
4. Bergsediepsluis
5. Schutsluis Goesche Sas
6. Roompotsluis
7. Grevelingensluis (Bruinisse)
8. Jachtensluis bij Krammersluizen
9. Benedensas
10. Mandersluis (Dintelsas)
11. Jachtensluis bij Volkeraksluizen
12. Goereesesluis (Stellendam)

Verplichte havens:

1. Herkingen (havenlijn 51°42',4)
2. Hoedekenskerke
3. Strijensas (Jachthaven)
4. Yerseke (Beatrixhaven)

Verplichte vaarwaters:

1. Schenge (Veerse Meer)
2. Geul van Bommenede (Grevelingen)
3. Springersdiep (Grevelingen)
4. Spui (heen en terug aan-één-gesloten)

Keuzehavens / rondjes / vaarwaters:

1. Breskens (2pnt)
2. Oranjeplaat (3pnt) (havenlijn 51°30',8)
3. Stavenisse (4pnt)
4. Vaarwater langs Hoofdplaat (8pnt) (heen en terug aan-een-gesloten)
5. Krabbenkreek (9pnt) (tot Kr.36/37)
6. Rondje Tiengemeten (10pnt)(niet onderbreken voor ander verplicht doel, startpunt / finishpunt zelf te bepalen, boeien hoeven niet gerespecteerd.)

Verboden vaarwaters:

1. Honte
2. Pas van Terneuzen
3. Schelde-Rijnkanaal

De tocht is volbracht indien men reglementair:

1. De verplichte havens en sluisen heeft aangedaan
2. De verplichte vaarwaters heeft gevaren
3. Op tijd de finishlijn is gepasseerd

Klassering:

Daarnaast kan men proberen zo veel mogelijk extra punten te halen. De volgorde van de geklasseerde schepen wordt bepaald door het aantal behaalde punten te verminderen met 1/10 van het aantal motorminuten. De hoogste score wint.

Goede vaart toegewenst door de duotocht commissie 2010.

Woensdag 29-09-2010, 20.00 uur: Traject 1. Start > Oranjeplaat (Arnemuiden).

We krijgen de deelnemerswimpel van Jaap en lopen naar de Bestevaer. Tjeeeee... pittige opdracht. Alle wateren verplicht! Alle sluisen van enige omvang verplicht! Dus ook het hele Veerse Meer. Hier is geen ontkomen aan. Wij zien het niet zitten om te stressen a.s. zondag, richting de finish, op het Kanaal door Walcheren.

We starten, ondanks ons stellige andere voornemen, direct en kiezen voor een start over het Kanaal door Walcheren. We roepen op de VHF de Keersluisbrug en informeren de sluis en de brugbedieningen over de ophanden zijn armada van zeilschepen – zo'n 18 stuks – over het Kanaal door Walcheren met overwegend bestemming Veerse Meer. Het ziet er bijzonder sfeervol uit met al de lampjes in een lange sliert naar Middelburg.

We beloven vlotte doorvaart bij de bruggen en krijgen in ruil daarvoor de snelste doortocht ooit! Vanaf de Stationsbrug Middelburg – we noteren de vaste verplichte 30' motorminuten – ontstaat een driedeling bestaande uit vlotte doorvaarders op de motor, zeilers en achterblijvers.

De Skadi en de Bestevaer met in hun kielzog nog enkele vlotte schepen varen in een snelle 19' motorminuten tot Sluis Veere. De kleine kolk vol met Duotochters schut naar de Buitenhaven van Veere. Het is gezellig en hilarisch in de schutkolk. Schipper Peter van de Skadi dreigt luid lachend schipper Sal van de Bestevaer met een 'protest' wegens het ontbreken van de Duotochtwimpel 2010. Het 'protest' wordt afgewend door een verplaatsing van de wimpel uit de broekzak naar het achterstag. We noteren de verplichte vaste 5' motorminuten voor een sluispassage en strepen een verplichte sluis af (dat is 1 sluis, nog 11 te gaan en de rest). Na opening van de sluisdeur motoren wij naar de havenlijn waarbij de motorminuten vanaf het remmingwerk (einde sluis) weer beginnen te tellen. We noteren weer 4' motor tot de havenlijn. We gaan onder zeil, de motor uit, over de havenlijn. De navigatieverlichting gaat van motorboot op zeilboot en we zeilen het Veerse Meer op met een flauw maantje en een matig lopend oostenwindje. Met een 6-tal schepen bij elkaar kruisen we richting Arnemuiden / Oranjeplaat / Schenge.

Wij gaan voor de optionele keuzehaven Oranjeplaat voor de 3 punter. Het toeleidingskanaaltje blijkt echter pal in de wind een nagenoeg niet te nemen hindernis. De geul blijkt te smal, de geulranden te ondiep en de recreatiebetonning ligt onhandig in de weg. Voorts vallen we stil in de luwte van de bomen.....en we zien

de Duotochters die – en daarmee Oranjeplaat wijselijk overslaan – de verplichte Schenge in draaien en met een bezeilde koers in rap tempo in de nacht verdwijnen. Kiezen we nu al verkeerd.....??

We drijven tijdens deze ongemakkelijke overdenkingen, die ons kennelijk afleiden, over een groen plastic pilaarntonnetje aan de rand van het geultje dat vast komt te zitten onder de boot voor de kiel en stoten tegelijkertijd tegen de geulrand..... Dat gaat goed! We starten de motor en manoeuvreren heel voorzichtig achteruit vrij van de geulrand waarmee ook het groene pilaartje weer als een dobber boven water uit ploept....pffffff.

We tobben nog een kwartiertje verder met de zeilen hetgeen ons uiteindelijk na (te) veel inspanning 3 punten oplevert van de keuzehaven Oranjeplaat. We controleren de opgegeven havenlijn op plotter/GPS en verstoken 1' motorminuuut tot de passantensteiger waar we om 23.27 uur afmeren achter de Tramontana. We besluiten om de rust hier in te laten gaan.

We doen een lekker koud biertje op onze inspanning, bekijken nog eens ongelovig de zeilaanwijzingen, en gaan onder (een andere) zeil. We proberen met onze ogen dicht in onze kooi te bedenken hoeveel mijlen we kunnen maken tot zondagmiddag 17.00 uur. Hoe we het ook wenden of keren: de 31^e zeilaanwijzingen passen er niet in..... We nemen 7 uur rust.

Afbeelding van de gezeilde trajecten op woensdag:

Donderdag 30-09-2010, 06.27 uur: Traject 2. Oranjeplaat > Zandkreeksluis.

De wekker doet zijn werk ongenadig om 06.00 uur. Het weer is druilerig en de wind is flauw en stil. We gaan in de zeilpakken en brengen de Bestevaer onder zeil. We ontmeren om 06.27 uur. We motoren de Bestevaer met 1' motorminuuut tot de havenlijn. We sukkelen langzaam met een flauw bakstagwindje in het donker het geultje weer uit. Dit gaat een stuk beter als laveren. We bereiden de verplichte Schenge voor en controleren dat we tussen S14 – VM60/S15 doorgaan als denkbeeldige startlijn van de Schenge om de hele vaargeul te respecteren. De Schenge is bezeild met een flauw ZW windje. We maken ontbijt en een stevige bak koffie want we hebben snode plannen... Te 07.22 uur verlaten we de Schenge met

de passage van de denkbeeldige lijn S2 – VM50/S1. We schrappen de verplichte Schenge van onze lange 'To Do List'.

Ter hoogte van Wolphaartsdijk doemen weer andere Duotochters op. We meren om 09.17uur af in de Zandkreeksluis. We noteren de verplichte vaste 5' voor de motor wat ons dit traject 6' motorminuten oplevert. We bellen Jan en stellen hem op de hoogte van de afgelopen 2 trajecten met de bijbehorende data. We schrappen de 2^e verplichte sluis van onze lijst.

Donderdag, 30-09-2010, 09.26 uur: Traject 3. Zandkreeksluis > Roompotsluis.

We ontmeren om 09.26 uur in de Zandkreeksluis. We gebruiken 1' motorminuuut. We zien een Duotochter ontwaken op de wachtsteiger aan de buitenzijde. Mògge!! De Zandkreek is bezeild. Het is langzaam droog geworden en er komt wat meer licht in de lucht. De wind is matig rond kracht 3 uit het ZW. VKP Ouddorp wordt gebeld en beloofd een toenemende wind 4 mogelijk 5, ruimend naar West mogelijk NW en daarna, tegen de avond, weer krimpend en afnemend. Dit past in onze plannen! We hebben het plan opgevat het Westelijk deel van de Oosterschelde slechts één keer te bezeilen. We vinden dat deze dubbele mijlen letterlijk zeemijlen moeten worden aan de zeezijde van de Roompotsluis. We willen buitenom naar Stellendam om de verdere tochtplanning na het verplichte Spui te vergemakkelijken. Via de Oosterschelde en het Engelsch Vaarwater zeilen we voor de wind naar het beweegbare basculedeel van de Zeelandbrug. We zien de snelle Auklet onder Spi onder de Zeelandbrug door knallen. Die gaan hard! Wij missen de brug op 2' minuten. We houden een half uurtje gaande voor de brug en passeren 11.14 uur de Zeelandbrug. Via de Roompot en Groot Vuilbaard kruisen we met een ZW windje 3 tot 4 Bft met het staartje van de eb naar de Roompotsluis. We verstoken 1' motorminuuut tot het remmingwerk. De sluis staat voor ons klaar. We noteren de 5' verplichte motorminuten. Totaal 7' motorminuten verstoekt op traject 3 waarmee we sluis nummer 3 af kunnen strepen. We bellen met Jan en stellen hem op de hoogte van onze voornemens om over zee naar Stellendam te zeilen. Dat doet hem deugd. We gebruiken nog snel een natje en een droogje en zetten alles zeevast.

Donderdag 30-09-2010, 13.28uur: Traject 4. Roompotsluis > Goereescheluis.

We ontmeren om 13.28 uur in de Roompotsluis en motoren Noordland Buitenhaven op en verstoken 3' minuten op de motor tot de havenlijn. De Oude Roompot is niet bezeild maar met het staartje van de eb en een lekker lopend windje hebben we een aardige voortgang. Rond 15.00 uur draaien we de Geul van de Banjaard in. Dit gaat lekker zo met een bezeilde koers. De vloed (tegen) is begonnen en zet al behoorlijk door. Maar onze SOG blijft acceptabele waarden van 5 Kn of meer bedragen. De wind is inmiddels West en schommelt rond de 15 Knopen. Om 15.53 uur draaien we de GvdB uit en ruimen richting te Ooster. De 107% Genua wordt verwisseld voor de gennaker. Om 16.53 uur zijn we dwars van de Ooster (Steile Hoek). Om 17.20 uur draaien we het Slijkgat in bij de SG2 en de vloed die we tegen hadden wordt nu onze medestander. Op het staartje van de vloed zeilen we met een sterk afnemende bakstagwind het Slijkgat in. In- en uitgaande vissersschepen profiteren van hetzelfde hoog water. De gennaker moet naar beneden maar raakt in combinatie met de 'slurf' onklaar. De 'haallijn' weigert elke dienst. Dan maar vieren op de val. De 'slurf' is onklaar en wordt voorlopig gescheiden van de gennaker zodat de gennaker

inzetbaar blijft op klassieke wijze uit de zeilzak. In de laatste bocht komen we de uitgaande reddingsboot van Stellendam tegen..... Om 20.12 uur meren we af in de Goereesschesluis in Stellendam. Op de buitenhaven verstoken we 1' motor gevolgd door de 5' verplichte motorminuten. We meren tegen 21.00 uur af in de Binnenhaven van Stellendam aan de poeps slurpsteiger. Een uurtje of wat later meert de Rien sans léau achter ons af en we vernemen van de onklare genuaroller. We strepen de 4e sluis af en we besluiten, na 2 x rekenen, i.v.m. het Spui, om de minimale rust van 6 uur te genieten. Sal werk de scheepsadministratie bij en Ben maak jachtschotel voor Sal klaar en een boerenkoolstampot voor hemzelf. We blussen af met een koud biertje, poetsen onze tandjes en gaan te kooi. De wekker staat op (vrijdag) 02.30 uur. Met een glimlach van oor tot oor na deze prachtige zeezeildag en de wetenschap dat zo meteen de wekker gaat zijn we in no-time onder zeil. We hebben zorgvuldig berekend dat we 3 uur voor HW de Beningen in moeten lopen om maximaal te profiteren van 2 x stroom mee op het verplichte heen-en-weertje Spui.

Afbeelding van de gezeilde trajecten op donderdag:

Vrijdag 01-10-2010, 03.01 uur: Traject 5. Stellendam > Strijensas.

Om 02.30 uur rammelen de wekkers meedogenloos om ons in beweging te krijgen. Om 03.01 uur wordt ontmeerd en met 1' motorminutje worden we naar de havenlijn geduwd. We komen langzaam uit de luwte van Stellendam en met een halve tot ruime wind en later bij de wind bezeilen we de Deltageul, Lens en Haringvliet. Om 04.16 uur zijn we dwars van de Hoornse Hoofden. Om 04.23 uur lopen we de Beningen in. In de Beningen en het Spui blijft er weinig over van de wind achter de dijk en de bomen. De stroom hebben we echter lekker mee. We spoelen langs het pontje en de beide Beierlanden. Ons keerpunt en eindpunt van het Spui is de denkbeeldige lijn tussen de boeien O15/SP2 – SP1 om 07.20 uur. Ben heeft een slaapdip na zijn nachtdienst achter het stuurwiel en trekt bij in een hazenslaapje. Bovendien is 2 x het Spui ook wel wat saai. Formeel verlaten we om 10.00 uur het Spui bij de boeien BN1 – BN2. We schrappen het Spui van onze 'To Do List'. We zeilen via de Beningen, de Korendijksche Geul naar het Vuile Gat. We besluiten om het keuzerondje 'Rondje Tiengemeten' (10 pnt) niet te zeilen omdat de planning al

(te) strak is. We missen ondanks oeverloos trimmen de brugopening van 12.00 uur van de Haringvlietbrug op enkele minuten. Ben verzacht de pijn met een heerlijke lunch. We passeren de Haringvlietbrug om 13.01 uur.

De wind zet door naar een ruime ZZW 4/5. Aan de wind bezeilen we het Hollandsch Diep met bestemming Strijensas waar we om 14.16 uur afmeren. Dat zijn tenminste vlotte zeiltijden. We hebben uiteraard wel een motorminuuut nodig om veilig af te meren. We schrappen Strijensas van onze verplichte havenlijst.

Vrijdag 01-10-2010, 14.26 uur: Traject 6. Strijensas > Volkerak (jachten) sluis.

Om 14.26 uur ontmeren we te Strijensas met de wind recht op de kop. We verbruiken 1' motorminuuut tot de havenlijn om daarna onder zeil over stuurboord weg te vallen. De bestemming is de Volkerak jachtensluis en die blijkt in één keer bezeild. We meren om 16.00 uur af in de Volkeraksluis, na een tussenstop op de wachtsteiger. Hier verbruiken we nog 1' motorminuuut tot het remmingwerk en vervolgens noteren we de verplichte 5' sluismotorminuten. De leegstromende sluis kolk bevat de Duotochters Roos en Evening Tide. We zwaaien over en weer en ieder denkt het zijne..... Wij schrappen natuurlijk wel de verplichte Volkeraksluis en bellen Jan.

Vrijdag 01-10-2010, 16.12 uur: Traject 7. Volkeraksluis > Dintelsas (Mandersluis).

We ontmeren om 16.12 uur in de Volkeraksluis en zeilen het Hellegat in op weg naar de wachtsteiger van de Mandersluis in Dintelsas. Uitgerekend wil een tot jacht omgebouwde luxe motor Dintelsas oplopen en een geladen binnenvaartschip de haven verlaten. Hier geldt de aloude wijze voorrangregel 'plastic wijkt voor staal'. We houden even gaande en maken nog een slagje. Nadat het staal is verdwenen kruisen we de havenmondning in. We verbruiken 3' motorminuten om de wachtsteiger van de Mandersluis te kunnen bereiken. We meren om 16.47 uur af. We schrappen de verplichte Mandersluis van onze lijst en we wachten de verplichte 10'. We bellen met Jan en die heeft een extra reisopdracht voor ons.....

De Layam is gestopt en is op weg naar het noorden (naar huis) maar heeft het Track & Trace kastje (van Advanced Track & Trace) nog aan boord. Of wij die maar even over willen nemen onderweg. De Layam zou de Krammersluis net hebben verlaten. Het is niet dat we niet willen maar we hebben wel wat haast en de windkracht ZZW 5-6 is nou niet dat je zegt dat fiksen we even onderweg. We beloven onze medewerking en zullen wel zien wat het wordt!

Voorts hadden wij niet helder op het netvlies welke positie wij als havenlijn dienden te beschouwen van Benedensas. Jan gaf uitleg en toelichting.

Vrijdag 01-10-2010, 16.57 uur: Traject 8. Dintelsas > Benedensas.

De 10' zijn al weer om en we ontmeren om 16.57 uur op zeil en we vallen voor de wind weg richting havenlijn en Volkerak. Bestemming wordt de verplichte sluis van Benedensas. Op het Noord Volkerak rond de klok van 17.14 uur worden we door de Layam onder zeil opgevangen met zwaaiende bemanning. Wij begrijpen – geïnstrueerd door Jan – wat deze armbewegingen betekenen. Track & Trace opdracht....!

De wind en de golven vormen geen aantrekkelijk decor om even bij elkaar langs zij de schieten voor een T & T kastje. Na een snelle inschatting besluiten we tot vlakbij de Layam te zeilen en een opschieter te maken in de wind zodat de Layam ons langs achteren kan benaderen. De motor uiteraard wel gestart voor stand-by. Met handgebaren 'seinen' wij onze bedoelde manoeuvre. Gelet op de uitvoering en het succesvol verloop van de overdracht van het kostbare kastje bleek onze bedoeling voor de Layam helder. De Layam trapt direct na overdracht op de rem zodat wij over stuurboord weg kunnen vallen om de zeilen weer te laten bollen met de krachtige ZZW wind. We zwaaien over en weer en we gaan door naar het verplichte sluisje van Benedensas.

We zoeken de havenlijn van Benedensas bestaande uit de boeien SV1 – ZV11A/SV2. We verbruiken 4' motorminuten en meren te 17.51 uur af aan de wachtpalen voor de sluis. We schrappen de sluis van Benedensas van onze verplichte lijst. We bellen Jan met de nieuwe data alsmede van de succesvol verlopen overdracht van het T & T kastje van de Layam naar de Bestevaer.

Vrijdag 01-10-2010, 18.01 uur: Traject 9. Benedensas > Krammer jachtensluis.

Om 18.01 uur ontmeren we onder zeil van de wachtpalen van de sluis van Benedensas en met een bakstagwindje sukkelen we het toeleidingsgeultje uit. Via de Zuid Vlije koersen we rechtstreeks op het informatiebord van de Krammersluis af. We zien met de verrekijker dat de sport met pijl op het bord naar rechts staat hetgeen impliceert dat de jachtensluis bediend wordt. Onze praktijkervaringen – tijdens eerdere Duotochten - zijn echter anders vandaar de voorzichtige behoudende woordkeuze. Quasi dom roept Sal gewoon op VHF 22 naar de jachtensluis waarna de (beroeps)Krammersluis beantwoordt dat de jachtensluis geen VHF bediening kent maar intussen weten ze wel dat we er zijn hetgeen direct bevestigd wordt door een rood-groen.

We liggen om 18.58 uur gemeerd in de sluis. We schrappen de verplichte Krammersluis, we noteren de 5' verplichte motorminutjes en bellen Jan.

Vrijdag 01-10-2010, 19.05 uur: Traject 10. Krammer(jachten)sluis > Grevelingensluis.

Na een zeer vlotte schutting ontmeren we om 19.05 uur in de sluis. In de luwte van het sluizencomplex zetten we voor de wind zeil. We zeilen via de Keeten naar de Zuid Grevelingen. In de Zuid Grevelingen neemt de wind nog verder toe en de lucht betreft. Een buienfront dient zich nadrukkelijk aan. De zeilpakken gaan aan en dicht. We bergen het grootzeil en we wapperen met ruime wind langs de Reparatiehaven en Vissershaven van Bru naar de Grevelingensluis. We hadden al gezien dat de Grevelingensluis aan onze kant was 'leeggelopen' en dat er één zeiljacht in de sluis kolk lag met de brug dicht maar met de sluisdeur nog open. Ons vriendelijk schuttingsverzoek op VHF 20 werd loyaal beantwoord met de mededeling dat de brug nog een keer voor ons open zou gaan. We klagen wel eens maar dit was zeer klantvriendelijk en het brengt onze rust snel dichterbij.

We meren om 19.38 uur af in de Grevelingensluis, noteren de 5' verplichte motorminuten, bellen Jan, kondigen onze rust aan en schrappen de verplichte Grevelingensluis. We meren om 19.56 uur direct aan bakboord met de kop in de wind af bij WSV Bru. Direct na het afmeren opent de Hemelpoort haar sluizen

hetgeen in no time resulteert in een zoet gespoelde boot. We lenen nog wat stroom voor het boordnet met de koelkast als dankbare tussenproducent en de bemanning als consument..... We plannen na een nachtrust van 7 uur (de 1^e rust), een nachtrust van 6 uur (de 2^e rust) nú een nachtrust van 11 uur (de 3^e rust) om daarmee exact 6 rusturen over te hebben voor de 4^e rust.

Na de start woensdagavond, de zeezeildag op donderdag en de lange vrijdag vanaf vanochtend 03.00 uur in Stellendam genieten we van het hete douchewater van WSV Bru gevolgd door – naar wasverzachter ruikende – schone kleren. Deo's en aftershaves en andere aroma's veroorzaken boudoirse geuren welke de strijd aanbinden met een hardnekkige sloopse onderdeksgeur..... Het onderdekscheeps-klimaat herstelt zich langzaam. Sal werkt het Duotocht scheepsjournaal bij en Ben bereidt in de kombuis van de Bestevaer dit keer de boerenkoolstampot voor Sal en een jachtschotel voor zichzelf. We sluiten af met een (gekoeld!) slaapmutsje, bespreken nog even de gevolgde tactiek tot nu toe en blikken even vooruit naar morgen. Als de beloofde wind bewaarheid wordt dan moet het rondje Grevelingen met het verplichte Herkingen en de 2 verplichte geulen in 6 – 7 uurtjes te maken zijn. We slapen voor we liggen. De huilende wind en kletterende regen gaat volledig aan ons voorbij. Er zullen zeker Duotochters zijn die wensen dat ze gemeerd lagen met beide oortjes op een hoofdkussen.

Afbeelding van de gezeilde trajecten op vrijdag:

Zaterdag 02-10-2010, 07.00 uur: Traject 11. Grevelingensluis > Herkingen.

Zaterdagochtend 07.00 uur ontmeren we bij WSV Bru en laten ons van de kant af waaien. We zetten zeil en zeilen naar de havenlijn. Het is droog maar nog wel donker met weinig licht in de lucht. We hebben de keuze voor een rondje met de klok mee of tegen de klok in zo lang mogelijk uitgesteld. VKP Ouddorp voorspelt afnemende ZZW wind, later krimpand naar ZZO en tegen de avond sterk toenemend met een windwaarschuwing ZO 6 voor Zierikzee en Vlissingen. Op basis van dit weerbericht besluiten we om eerst Herkingen aan te lopen en het rondje Grevelingen tegen de klok in te zeilen. We willen de Mosselbank over bakboord laten liggen om via de Bocht van St Jacob voor de wind af kruisend naar Herkingen te zeilen.

Pssshhhhh..... Sal zit in het gangboord en tuurt in het donker op zoek naar de SJ8

pssshhhhh.... Schuurt mijn jas nu ergens tegen aan.... pssshhhhh. Sal en Ben kijken elkaar meewarig aan. Wat horen we nu steeds..?? Pssshhhhh... We hebben gezelschap van een bruinvis. In de ontwakende ochtend zien we een speelse bruinvis keer op keer onder de Bestevaer duiken. Kennelijk op zoek naar gezelschap en een speelkameraadje tikt de bruinvis regelmatig het roer aan van de Bestevaer. Het speelt zich af rond klok van 07.20 uur. Bij het begin van de Geul naar Herkingen roepen we lachend naar onze bruinvis dat we zo terug komen om verder te spelen.... We maken in Herkingen een opschieder over stuurboord en meren om 07.41 uur af voor onze 10' verplichte minuten af bij WSV Herkingen. We benutten de tijd om nog even water te laden en de kuip te spoelen want ondanks de plensbuien afgelopen nacht waren de kuip en de lijntjes nog niet echt fris en zoet. Nu wel! We bellen nog niet naar Jan.

Zaterdag 02-10-2010, 07.51 uur: Traject 12. Herkingen > Grevelingensluis.

We ontmeren om 07.51 uur in Herkingen en met 1' motorminuuft duwen we de Bestevaer naar de havenlijn. Het geultje is met wat knippen net bezeild. We worden opgewacht door onze bruinvis en gaat verder met spelen. Via de Geul van Herkingen en de Grevelingen zeilen we met een ruime wind om 08.25 uur de Hals in. We leggen onze fotocamera in de kuip om onze spelende bruinvis vast te leggen op de gevoelige digitale plaat. De wind is matig, de zon wordt krachtiger en de zeiljassen worden omgewisseld voor een fleece. Onze bruinvis weet wel raadt met ons droge optimisme want de bruinvis blaast regelmatig zout water de kuip in.

'Onze' spelende bruinvis op de Grevelingen

We naderen het verplichte vaarwater Springersdiep. Verplichte vaarwateren dienen in het geheel te worden bevaren en alle boeien / tonnen dienen te worden gerespecteerd. We passeren om 09.08 uur de denkbeeldige lijn van de SP1 – SP2 dwars van de Kleine Veermansplaat. Het eind van het verplichte Springersdiep zal diverse Duotochters ontgaan zijn, veronderstellen wij. We verlaten het Springersdiep door de passage van de denkbeeldige lijn SP39 – SP46 (beiden nabij de haveningang van Port Zélande) om 10.55 uur. Onze bruinvis is 5' minuten geleden afgehaakt. We hebben enkele foto's kunnen scoren. We vervolgen onze reis door de Geul van Ossehoek over de Grevelingen op weg naar de verplichte Geul van Bommenede. We varen de Geul van Bommenede in door de denkbeeldige lijn tussen de GB25/RB14 – GB24 te passeren. Het is dan 11.12 uur. Dit gaat goed! De GvB is bezeild. We verlaten de Geul van Bommenede om 11.47 uur door passage van de denkbeeldige lijn GB1/G38 – GB2. Sal legt de Bestevaer aan de wind en gaat er eens goed voor zitten. Ben zetelt zich in de navigatiehoek en berekent de resterende opties na Bruinisse uitgaande van een ETA Bruinisse van 13.00 uur. We meren om 12.52 uur af in de Grevelingensluis. We verbruiken 1' motorminut van de havenlijn tot de sluis. Voor de sluis boeken we de 5' verplichte motorminuten zodat de motorkosten 7' motorminuten bedragen voor het rondje Grevelingen. We schrappen Herkingen, Springersdiep en de Geul van Bommenede van ons korter worden lijstje. We bellen met Jan.

In de Grevelingensluis bespreken we samen de resterende opties. Verplicht zijn nu nog de sluizen van Hansweert, Bergsediepsuis, Goessche Sas en de verplichte havens Yerseke en Hoedekenskerke. Keuzemogelijkheden zijn nog de Krabbenkreek (9), Stavenisse (4), Vaarwater langs Hoofdplaat (8) en Breskens (2). Stavenisse is geen optie meer i.v.m. het tij. We vatten samen tot 2 hoofdopties met de mogelijkheid ervan af te wijken.

Optie1: Vandaag zaterdag > Krabbenkreek (9) + in het donker en sterk toenemende wind de sluizen Goessche Sas, Bergsediepsuis, Yerseke en dan rusten bij de sluis van Hansweert. Morgen, zondag > Hoedekenskerke en met wat geluk Breskens (2);
Optie 2: Krabbenkreek overslaan en vanmiddag (zaterdag) Goessche Sas, Bergsediepsuis, Yerseke, Hansweert en dan vanavond / vannacht op HW Hoedekenskerke en over de eb naar Breskens (2) voor rust. Morgen zondag Vaarwater langs Hoofdplaat (8).

We besluiten eensluidend voor de comfortabelere en veiligere 2^e optie vanwege de meteo-verwachtingen wat de komende avond het oostelijk deel van de Oosterschelde wel eens tot een lastige exercitie kan maken nu we niet meer zo fris en fruitig zijn.....

Zaterdag 02-10-2010, 13.01 uur: Traject 13. Grevelingensluis > Goessche Sas.

We ontmeren om 13.01uur in de Grevelingensluis en bezeilen de Zuid Grevelingen, Zijpe, Mastgat en het Keeten. De wind zakt volgens verwachting wat in wat de voorbode aankondigt van regen en sterk toenemende krimpwind naar ZO 6. Witte Tonnen Vlije en Brabantsche Vaarwater zijn niet bezeild en derhalve verboden. Via het Engelsche Vaarwater en Oosterschelde kruisen we tegen de eb in naar het Goessche Sas. De zeilpakken zijn aangetrokken, de capuchons zijn opgezet en de regen valt gestaag en geeft vermindert zicht. De wind krimpt nu snel en neemt in kracht toe. We meren om 16.32 uur op de wachtsteiger van de Goessche Sas. We

worden verwelkomd door supporter Guus Schwencke, voormalig Duotocht maat / schipper van Sal op de 'Wolkentraper'. We hebben echter maar 10' minuten gesprekstijd. We bellen met Jan en strepen Goessche Sas van onze verplichte lijst.

Zaterdag 02-10-2010, 16.43 uur: Traject 14. Goessche Sas > Bergsediepsluis.

We ontmeren te 16.43 uur in de Goessche Sas en verstoken hierbij 1' motorminuuut tot de havenlijn. We worden hartelijk uitgezwaaid door Guus. De Wind is intussen verder in kracht toegenomen en waait nu met 5/6 uit het ZO. De Bergsediepsluis is voor ons nu niet bezeild. Dan maar een paar hoogteslagen. We worden langzaam opgelopen door wat later in de Bergsediepsluis de Prince of Tides blijkt te zijn. De Prince of Tides boekt tijdwinst op ons door de hoogte die zij lopen. We lopen via de Oosterschelde en het Tholensche Gat de Voorhaven van de Bergsediepsluis op waar we om 17.26 uur afmeren aan de wachtsteiger. We hebben 1' motorminuuut nodig om veilig af te meren. We bellen met Jan. De Prince of Tides meert even later af aan dezelfde wachtsteiger. De sluisbediening op afstand is kennelijk zo blij met dit onverwachte aanbod in dit mistroostige weer dat de lichten gastvrij op rood-groen gaan en de sluisdeur open. We hebben de smachtende lege sluis kolk en de groene lichten waarschijnlijk teleurgesteld achtergelaten.....maar we schrappen de Bergsediepsluis van ons lijstje.

Zaterdag 02-10-2010, 17.36 uur: Traject 15. Bergsediepsluis > Yerseke.

We ontmeren te 17.36 uur van de wachtsteiger en verlaten de Voorhaven van de Bergsediepsluis met Yerseke als volgend reisdoel. Het is inmiddels wel droog. De vloed hebben we licht tegen maar met halve tot ruime windkracht 5-6 in de zeilen deert deze vloed ons niet zo veel. Deze bezeilde koers vindt de Bestevaer aangenamer als hoog aan de wind – het is geen echte loefbijter – want de Prince of Tides kan ons nu net bijhouden. De terugweg via het Tholensche Gat en de Oosterschelde verloopt voorspoedig en in het avondschemer draaien we bij de Sv18 de Schaar van Yerseke in. De Sv1 ligt pal in de wind maar de vloed is gewillig als we af en toe een beetje knijpen. De Prince of Tides komt aan de wind in haar element en loopt ons t.h.v. de Sv1 voorbij. We geven elkaar de ruimte om veilig naar de Beatrixhaven te komen. We meren om 19.44 uur, met de nu snel invallende duisternis, af in de Beatrixhaven van Yerseke. Kennelijk slaat de vermoeidheid toe want de uitvoering van deze simpele afmeerprocedure verloopt als dronken beginnelingen. Afijn we – Sal & Ben – weten ook wel dat ze geen 25 meer zijn.... We werken onze verplichte data bij en bellen naar onze Jan en strepen ook deze verplichte haven van onze lijst.

Zaterdag 02-10-2010, 19.55 uur: Traject 16. Yerseke > Sluis Hansweert.

We ontmeren in Yerseke om 19.55 uur. Op de havenlijn lopen wij de Beatrixhaven uit en de Auklet loopt naar binnen. Ruimte zat in Yerseke.... De Prince of Tides vaart 20 meter voor ons uit. We vertragen wat om wat onderlinge veilige afstand te creëren onder de huidige omstandigheden. Bij de AW8/O23 passeren we de formele havenlijn van Hansweert. We zeilen de monding van het Kanaal door Zuid-Beveland

in en kiezen positie aan stuurboordswal. Het is niet bezeild en kruisen mag niet dus de zeiltjes weg en de motor aan. We varen samen met de Prince of Tides naar de wachtsteiger van de Postbrug. We noteren onze verbruikte motorminuten. We roepen op VHF 22 de brugbediening van de Postbrug. Geen sjoege. Nog een keer. Geen sjoege. We roepen via VHF 22 Sluis Hansweert. Geen sjoege. We drukken op de bedieningsknop van de wachtsteiger. Geen sjoege. Waarschijnlijk de wraak van de Bergsediepsuis.....denken we. We bellen met de gsm naar Sluis Hansweert. Dat werkt. De Postbrug zal om 20.50 uur worden bediend. De Vlaktebruggen zullen om 21.20 uur worden bediend. We liggen om 21.35 uur gemeerd in de Sluis van Hansweert. We werken onze motorminuten bij + de 5' verplichte sluismotorminuten en bellen onze data door aan Jan. Ons plan dreigt te slagen. We zitten pal voor HW Hansweert dus Hoedekenskerke wordt ons doel. De Prince of Tides twijfelt aanvankelijk maar besluit om toch mee te gaan naar Hoedekenskerke.

Zaterdag 02-10-2010, 21.48 uur: Traject 17. Hansweert > Hoedekenskerke.

Om 21.48 ontmeren we in de Oostsluis van Hansweert en maken nog even gebruik van de verplichte 5' motorminuten en de ruimte die de wachtsteiger ons biedt. We moeten van de wachtsteiger tot de monding nog wat extra motorminuten consumeren want laveren in de Zuider Voorhaven en zeker in het donker is verboden en wordt niet op prijs gesteld. We melden ons op VHF 65 Centrale Hansweert en melden Hoedekenskerke via het Middelpgat als voorlopige bestemming. Vanaf de MG12 is het tot Hoedekenskerke niet meer bezeild. Het is HW en de wind is wat gedooft en het zicht is bijzonder goed. Een prachtige avond en nacht om via Hoedekenskerke naar Breskens te zeilen met de volle eb mee! De Prince of Tides kruist voor ons langs en bereikt Hoedekenskerke enkele minuten voor ons. We strijken het grootzeil en we wapperen nog behoorlijk snel het zwarte gat van Hoedekenskerke binnen. We rollen de genua weg. Pal HW en we lopen aan de grond... We rollen de genua weer uit en dat blijkt afdoende om los te komen. We zien, denken we, een plekje achter de Prince of Tides. Niet dus. We zien een plekje voor de Prince of Tides. Niet dus. Er rest ons niets anders dan af te meren langszij de Prince of Tides. We sluiten hen nu wel even op maar ze zijn gastvrij en maken geen punt van wat extra 'stempeltijd'. De bemanning van de Prince of Tides zegt ook aan de grond gezeten te hebben. We pakken de schijnwerper – dat hadden we beter 10' minuten geleden kunnen doen – en zien nu de stokken die het geultje markeren. Daar zaten we dus mooi net naast. Geen handig zeemansschap van ons.....! Zo, met 2 onhandig 'schots en scheef' afgemeerde schepen en 4 uitgewoonde Duotochtzeilers op een late zaterdagavond in oktober in het donkere Hoedekenskerke is het wel een onbeholpen maritiem tafereeltje. We werken onze data bij maar bellen onze Jan niet meer. We hebben nog 2 trajecten met optionele punten te gaan. Alle verplichte nummers hebben we met het bereiken van Hoedekenskerke af kunnen strepen. Dat voelt dan weer wel goed en de vermoeidheid ebt wat weg. Het is nog steeds zaterdag. Wat een dag en we zijn nog niet eens in Breskens.....

Zaterdag 02-10-2010, 23.10 uur: Traject 18. Hoedekenskerke > Breskens.

Om 23.10 uur ontmeren we in en verlaten Hoedekenskerke. De wind is nog wat gedooft tot 3-4 Bft uit het ZZO. Het is aanvankelijk even druk in het Middelpgat met

binnenvaart maar vanaf zondag 03-10-2010, 00.00 uur wordt het rustiger. Met het bereiken van de Geul van Baarland wordt onze bezielde koers ruimer en de eb sterker. De SOG is er één om op te schieten. De Everingen biedt ons de rust en de ruimte om te genieten van al het moois wat de Westerschelde in het donker te bieden heeft. En dat is veel vinden wij. Het is voor ons dan ook een thuiswedstrijd. We halen kaas, worst en cashewnoten aan dek en spoelen het weg met heilzaam vocht.

We passeren de Drempeel van Borssele op voorgeschreven wijze en spoelen de Schaar van Spijkerplaat in. In onze totale ontspanning is een razendsnelle reactie noodzakelijk om de Bestevaer een rode streep – of erger – van drijvend ijzer in stompe vorm te besparen. Vanuit de Schaar van Spijkerplaat zeilen we richting ARV-VH (boei van Breskens) door het ankergebied Rede Vlissingen. Bij het aanlandingspunt van de verdiepingswerkzaamheden tegen de Plaat van Breskens worden we, evenals de Prince of Tides verrast door een ongemarkeerde en onverlichte drijvende buisleiding. We hadden de BAZ / Bass wel gelezen maar een veronderstelde lichtboei was er niet... We zeilen er met een ruime bocht omheen en verleggen onze koers weer naar de kardinaal ARV/VH.

Op de rede passeren we formeel de Havenlijn van Vlissingen op zondag 03-10-2010 te 01.24 uur. Om de punten te verdienen dient het Vaarwater langs Hoofdplaat heen en terug (geheel) bevaren te worden. De ARV/VH dient dan ook 2 x gerespecteerd te worden in de wetenschap dat alle tonnen / boeien dienen te worden gerespecteerd. We ronden de ARV/VH (bakboord-dwars) op zondag te 01.28 uur. We krijgen nu nog even de wind en de sterke stroom op kop naar Breskens. Het lukt ons pas om zondag 02.05 uur de haven van Breskens op te lopen. We zeilen de Westhaven in en meren om 02.09 uur af langzij de bunkerboot van de Verbo. We gebruiken 1' motorminuuut om veilig af te stoppen en te meren. We verdienen met Breskens 2 punten en schrappen Breskens van ons lijstje. We nemen nog snel een afzakkertje en gaan te kooi.

Afbeelding van de gezeilde trajecten op zaterdag:

Zondag 03-10-2010, 08.10 uur: Traject 19. Breskens > Vlissingen (Finish).

We ontmeren in Breskens te 08.10 uur. Het is helder en het waait stevig. Mooi! We laten ons de haven in drijven en zetten zeil. Te 08.16 uur verlaten we Breskens. Te 08.17 uur passeren we de reglementaire havenlijn. We gaan stuurboord uit en aan de wind voor een heen en weertje Vaarwater langs Hoofdplaat. De wind is al ZO 6 Bft en vlagerig. De vloed loopt al stevig. Het is een prachtige zondagochtend en we genieten met volle teugen. We moeten het grootzeil wat reven om het vaargedrag wat rustiger te krijgen. Dit gaat beter en harder. Een handjevol zeehonden geniet in de ochtendzon op de Plaat van Breskens van het laatste restje droog zand voordat de vloed dit onderdompelt. We zijn in no-time bij het einde van het Vaarwater langs Hoofdplaat en passeren de denkbeeldige lijn VH11 – VH20 om 08.58 uur. We gaan overstag en vallen af en koersen richting Breskens. Met deze bakstagwind zeilen we ruimschoots over de vloedstroom.

Om 09.53 uur passeren we opnieuw de reglementaire havenlijn van Vlissingen. We ronden, met een stormrondje, om 10.04 uur de ARV-VH, laten deze over stuurboord, en verlaten daarmee het Vaarwater langs Hoofdplaat. Het is gezellig druk met scheepvaart en we zeilen mooi met winkracht 6 als bakstagwindje en de vloed naar de Buitenhaven van Vlissingen. We zeilen om 10.21 uur de Buitenhaven van Vlissingen op en meren om 10.37 uur af in de kleine Sluis Vlissingen. De Evening Tide verlaat de kleine sluis met als doel Breskens en Vaarwater langs Hoofdplaat. Klasse! We werken onze data bij en noteren de 5' verplichte motorminuten. We ontmeren in de sluis om 10.43 uur en zeilen op de genua naar de jachthaven VVW Schelde. Het is bezeild dus is het zeilen reglementair. We passeren de havenlijn van VVW Schelde op zondag 03-10-2010 te 10.52 uur.

Ben en Sal feliciteren elkaar met het volbrengen van deze prachtige tocht. We kiezen een mooie box uit en meren af. We werken de laatste data bij en bellen Jan. Sal werkt zijn administratie en daarmee het journaal bij van de Bestevaer ten behoeve van de jury.

Afbeelding van de gezeilde trajecten op zondag:

Afbeelding van de gezeilde trajecten van start tot finish.

Ben maakt in -en uitwendig schoonschip zodat we voor de middag schoon op liggen te drogen en te luchten op deze prachtige warme herfstzondag. We leveren ons journaal en het T & T kastje van de Layam in bij de jury. Tijdens de mosselmaaltijd blijkt dat slechts 9 schepen de 31^e Zeeuwse Duotocht reglementair hebben kunnen volbrengen waarmee de subtitel: ***“Het zwaarste zeilevenement van Zeeland”*** weer bewaarheid is geworden. Onze doelstelling is ruimschoots gehaald. We hebben de tocht reglementair uitgezeild, wij en de boot zijn heel gebleven en we hebben (zeil)plezier gehad. Daarmee is deze 31^e editie voor ons meer dan geslaagd. Beste Duotocht commissie / jury en beste deelnemers: allen bedankt en tot volgend jaar bij de 32^e editie van de Zeeuwse Duo(zeil)tocht, Het zwaarste (en mooiste) zeilevenement van Zeeland!

Jan, Willem, Jaap, Karia en natuurlijk Ko & Ria, namens de bemanning van de Bestevaer: BEDANKT!!

- Data:
  - Ruim 200 zeilmijlen & 157' motorminuten
  - Alle verplichte havens, sluzen en vaargeulen voldaan
  - Optioneel: Oranjeplaat + Breskens + Vaarwater langs Hoofdplaat
  - Rust: 7+6+11+6 = 30 uur
  - Héél véél zeilplezier

De bemanning van de 'Bestevaer' >> Ben Latooy en Sal Cracau <<